

DOKUMENTACE K ŠVP: SOUBOR PŘÍLOH

Montessori mateřská škola Pampeliška s.r.o., Třebízského 2702/12, 301 00 Plzeň

Platnost od: zpracováno podle revidovaného RVP PV

Příloha č. 1: Charakteristika a historie budovy

1. Historie a kontext budovy

Montessori mateřská škola Pampeliška s.r.o. se nachází v prostorách budovy TJ SLAVOJ na adrese Třebízského 12, Plzeň. Mateřská škola zahájila svůj provoz v roce 2011 jako soukromá Montessori školka. V roce 2014 prošla část budovy využívaná mateřskou školou rozsáhlou rekonstrukcí, při níž byly prostory plně adaptovány pro potřeby předškolního vzdělávání a přizpůsobeny hygienickým normám. Cílem architektonických úprav bylo vytvořit prosvětlené, otevřené a esteticky čisté prostředí, které odpovídá filozofii Montessori, tedy principu tzv. „připraveného prostředí“. Od školního roku 2018/2019 byla mateřská škola rozšířena o jednu třídu na stávající kapacitu 35 dětí.

Nově zrekonstruované prostory se nacházejí ve středu města Plzně v těsné blízkosti městského parku. Výhodou lokality je také blízkost bazénu SK Radbuza a ČEZ Areny, což umožňuje efektivní organizaci plaveckých a bruslařských kurzů pro děti.

2. Prostorové dispozice

Třídy: Škola disponuje dvěma kmenovými třídami. Každá třída je členěna do otevřených pracovních koutů (praktický život, smyslová výchova, matematika, jazyk, kosmická výchova) a disponuje vyznačeným prostorem pro komunitní setkávání (elipsa).

Zázemí pro děti: K třídám přiléhají zrekonstruovaná sociální zařízení odpovídající antropometrickým požadavkům dětí (včetně dětí od 2 do 3 let) a prostorná šatna.

Hospodářské a personální zázemí: Výdejna stravy, zázemí pro pedagogy a kancelář, úklidová komora.

3. Zahrada a venkovní prostory:

Škola je obklopena rozlehlou udržovanou zahradou, která v roce 2020 prošla rozsáhlou revitalizací. Zahrada nyní funguje jako přirozené prodloužení učebního prostoru a obsahuje:

- Venkovní elipsu a zastíněnou venkovní učebnu pro činnosti na čerstvém vzduchu.
- Edukační panely, hudební koutek a relaxační zónu.
- Terénní modulace, jejichž součástí je most i tunel, které přirozeně rozvíjejí hrubou motoriku dětí.
- Záhony s bylinkami, léčivkami a užitkovými rostlinami pro reálné aktivity praktického života.

Příloha č. 2: Materiální podmínky (seznam pomůcek, plány obnovy)

1. Vybavení Montessori materiálem

Třídy jsou systematicky vybaveny certifikovaným i doplňkovým didaktickým materiálem pro všechny vzdělávací oblasti:

- **Cvičení praktického života:** Rámečky na zapínání, pomůcky pro přelévání a přesypání, sady pro péči o prostředí (zametání, leštění, mytí), pomůcky pro přípravu jídla.
- **Smyslový materiál:** Růžová věž, hnědé schody, červené tyče, barevné válečky, zvukové válečky, hmatové destičky, termické lahvičky, čichové dózy, geometrická tělesa, konstruktivní trojúhelníky.
- **Matematika:** Červenomodré tyče, smirkové číslice, věténka, žetony, perlový materiál (zlatý perlový materiál, barevné perlové schody), Seguinovy tabulky, stovková tabule.
- **Jazyk:** Smirková písmena, pohyblivá abeceda, kovové tvary, pískovničky, sady pro počáteční čtení (krabičky s předměty a kartičkami), knihovna s kvalitní dětskou literaturou.
- **Kosmická výchova:** Glóbus pevnina/voda, glóbus světadílů, puzzle mapy, botanické a zoologické puzzle, modely životních cyklů, časové osy, kalendář.
- **Robotika:** Robotické pomůcky a sady. Např. Bee-Bot Včelka, Robotická myš, Botley a MakeBlock. Související příslušenství a didaktická podpora.

2. Nábytek a vybavení

Veškerý nábytek je v souladu s bezpečnostními a hygienickými normami. Poličky jsou otevřené, v úrovni očí dětí, aby umožňovaly volný a samostatný výběr pomůcek. Stoly a židle odpovídají ergonomickým požadavkům a jsou přizpůsobeny různému věku dětí.

3. Plán obnovy a nákupu (Krátkodobý a dlouhodobý)

Aktuální školní rok: Průběžná obnova spotřebního materiálu (papíry, barvy, modelovací hmoty), oprava opotřebovaného smyslového materiálu.

Dlouhodobý výhled:

- **Zahrada:** modernizace herních prvků na zahradě.
- **Botanika a zoologie:** nákup doplňkových pomůcek pro botaniku a zoologii.
- **Modernizace digitálních učebních pomůcek:** Pravidelná údržba a doplňování robotických sad (např. pro program Malý robotik) a dalších technických pomůcek podporujících rozvoj digitálních kompetencí a algoritmického myšlení v souladu s revizí RVP PV 2026.

Příloha č. 3: Plán personálního rozvoje a DVPP

1. Cíle personálního rozvoje

Hlavním cílem školy je zajištění vysoce kvalifikovaného pedagogického týmu, který nejen splňuje odbornou kvalifikaci dle zákona o pedagogických pracovnících, ale kontinuálně se vzdělává v Montessori pedagogice a moderních trendech předškolního vzdělávání.

2. Formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)

Studium k prohlubování odbornosti: Získávání a rozšiřování Montessori diplomů (např. kurzy pro věkovou kategorii 0–3 roky a 3–6 let).

- **Semináře a workshopy:** Zaměření na specifická témata (logopedická prevence, grafomotorika, vzdělávání dětí se SVP a nadaných dětí, komunikace s rodiči).
- **Interní sdílení praxe:** Vzájemné hospitace mezi učitelkami, pravidelné metodické schůzky, společné studium odborné literatury.
- **Kurzy BOZP a první pomoci:** Pravidelná obnova certifikace všech zaměstnanců.
- **Vnitřní osobnostní příprava učitele:** Vedle odborných kurzů klademe důraz na systematickou práci pedagogů na sobě samých. Jak říká M. Montessori: „Napřed vyjmi břevno z oka svého a pak jasně uvidíš, jak vyjmout smítko z oka dítěte.“ Příprava učitele je v naší MŠ vnímána jako příprava charakteru a ducha, budování vnitřního klidu a schopnosti sebereflexe.
- **Samostudium a výroba pomůcek:** Odbornou způsobilost si pedagožky průběžně rozšiřují samostudiem odborné literatury. Učitelky také aktivně pracují v personální místnosti vybavené zařízením na výrobu a úpravu vlastních didaktických Montessori pomůcek (laminovačky, řezačky, vazače).

3. Prioritní oblasti pro období 2025–2029

- Rozvoj kompetencí v oblasti formativního hodnocení dětí.
- Prohlubování znalostí v podpoře bilingvních dětí a dětí s OMJ.
- Pedagogické diagnostikování, diagnostické portfolio a převod zjištění do individualizovaného plánování.
- Inkluzivní vzdělávání, podpora dětí se SVP a nadaných dětí, digitální kompetence a bezpečné využívání technologií.

Příloha č. 4: Organizační řád, řízení školy a kontrolní systém

1. Organizační struktura

- **Zřizovatel:** Mgr. Lenka Tlustá (zajišťuje strategické vedení, financování, právní záležitosti).
- **Ředitelka školy:** Kroupová Eva (odpovídá za pedagogické vedení, personální agendu a provoz školy).
- **Pedagogičtí pracovníci:** Zajišťují výchovně-vzdělávací činnost, tvorbu TVP a komunikaci s rodiči (koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Tlustá).
- **Provozní zaměstnanci:** uklízečka, školník – zajišťují hygienu provozu a výdej stravy.

2. Řízení a rozhodovací procesy

Řízení probíhá na principech participace a otevřené komunikace.

- **Pedagogické rady:** Konají se minimálně 3x ročně (zpravidla na začátku, v průběhu a na konci školního roku), případně dle potřeby. Jsou zaměřeny na hodnocení vzdělávacího procesu, sdílení pedagogických zkušeností, evaluaci ŠVP a plánování dalšího rozvoje školy.
- **Provozní porady:** Konají se min. 1x měsíčně. Řeší se aktuální organizační a technické záležitosti.

3. Kontrolní systém školy

Cílem kontroly je zajistit bezpečné a kvalitní prostředí pro vzdělávání.

Orientační vstupy a hospitace: Vedle formálních hospitací, které slouží především k profesnímu rozvoji a překonávání pedagogických výzev, využíváme osvědčené krátké orientační vstupy do tříd. Při těchto vstupech nemá učitelka pocit kontroly. Cílem je nasát celkové klima, zjistit, zda ve třídě vládne pohoda, přirozenost a zda jsou děti klidné a soustředěné. Děti samy svým chováním ukazují, zda je naplněn základní předpoklad efektivního učení – pocit bezpečí.

Kontrola dokumentace: Pravidelná měsíční kontrola třídních knih, záznamů o dětech a docházky.

Kontrola provozu: Pravidelné prověrky BOZP, kontrola hygienických norem a stavu vybavení.

4. Zastupitelnost zaměstnanců:

Pro zajištění plynulého a bezpečného chodu školy je stanovena jasná pravidla zastupitelnosti. Zajištěna je vzájemná zastupitelnost ředitelky školy a pověřeného pedagoga, a stejně tak plná vzájemná zastupitelnost učitelek v jednotlivých třídách.

Příloha č. 5: Plán spolupráce s rodiči a odborníky

1. Spolupráce s rodiči (Rodina jako partner)

Mateřská škola zakládá svůj vztah s rodinou na vzájemném respektu, důvěře a otevřené komunikaci.

Informační kanály: Nástěnky v šatně, osobní komunikace při předávání dětí, e-mailová komunikace a webové stránky.

Individuální konzultace: Probíhají standardně 2x ročně (podzim, jaro) bez přítomnosti dětí. Rodiče jsou informováni o pokrocích dítěte na základě portfolia a pedagogických záznamů. V případě potřeby probíhají operativní konzultace.

Edukace rodičů: Organizování "Montessori odpolední / dílen", kde si rodiče mohou reálně vyzkoušet práci s pomůckami, aby pochopili metodu, kterou jsou jejich děti vzdělávány. Dále organizování školení s různými odborníky na téma výchova a psychický vývoj dítěte.

Dny otevřených dveří a zápis do MŠ: V období před zápisem mají rodiče možnost vstoupit přímo do třídy a pozorovat běžné dění. Díky tomu mohou navnímat, jak Montessori pedagogika reálně funguje, ještě před učiněním rozhodnutí. Samotný proces přijímání je pak obohacen o podrobné dotazníky, v nichž rodiče mapují zájmy, potřeby a individualitu svého dítěte, abychom na ně mohli od prvního dne plynule navázat.

2. Spolupráce s odborníky a institucemi

Školská poradenská zařízení (ŠPZ): Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) a Speciálně pedagogické centrum (SPC) – spolupráce při integraci dětí se SVP, konzultace školní zralosti, tvorba IVP a PLPP.

Základní školy: Spolupráce s lokálními ZŠ, zejména se ZŠ s prvky Montessori, exkurze předškoláků.

Odborníci z praxe: Klinický logoped, pediatr, orgány OSPOD (v případě nutnosti zajištění ochrany práv dětí).

Kulturní instituce: Knihovna města Plzně, muzea, divadla (účast na edukačních programech).

3. Tradiční komunitní akce

Společná setkávání jsou pro nás klíčová pro budování pocitu sounáležitosti, úcty a vzájemného sdílení.

- **Besídky pro rodiče i příbuzné** (zimní a letní): Tato setkání vnímáme především jako oslavu pokroků, které děti udělaly.
 - **Princip dobrovolnosti:** Zapojení dětí do společného programu je naprosto dobrovolné. Respektujeme individualitu každého dítěte – pokud se některé dítě necítí na veřejné vystupování, může se besídky účastnit pouze jako divák nebo se zapojit jiným, jemu příjemným způsobem.
 - **Radost z úspěchu:** Naší zkušeností je, že děti se na besídky velmi těší. Mají přirozenou potřebu se rodičům a prarodičům „pochlubit“ tím, co se naučily (zpěv, tanec).
 - **Bezpečné klima:** Díky tomu, že program vychází ze spontánních aktivit a zájmů dětí, nejsou besídky zdrojem stresu, ale naopak okamžikem hrdosti a sdílené radosti, která významně posiluje sebedůvěru dítěte.
- **Seznamovací táborák s tvořivou dílnou:** Pořádáme na začátku školního roku. Pomáhá dětem, rodičům i učitelům k neformálnímu seznámení v bezpečném prostředí.
- **Zahradní pracovní dílny:** Pravidelné akce v naší zahradě, kde se rodiče podílejí na údržbě „připraveného venkovního prostředí“.
- **Společná posezení u příležitosti svátků:** Zaměřena na tvoření a prožívání tradic.
- **Slavnostní rozloučení s předškoláky:** Tradiční rituál pro děti odcházející do základních škol, který uzavírá jejich tříletý cyklus v naší MŠ.
- **Zapojení dítěte a rodiny do portfolia:** Dítě se přiměřeně svému věku podílí na výběru ukázek své práce a na jednoduché sebereflexi. Zákonní zástupci mohou portfolio doplňovat o relevantní informace a podněty. Veškerá sdělení o dítěti jsou vedena diskrétně a v souladu s ochranou osobních údajů.

Příloha č. 6: Rámcový denní režim

Denní řád, viz. Tabulka 1, v Montessori MŠ je flexibilní, respektuje biorytmus dětí a umožňuje jim zažít soustředěnou práci bez zbytečného přerušování. Časy jsou orientační a přizpůsobují se aktuálním potřebám skupiny a počasí.

Časový interval	Činnost a její pedagogický obsah
06:30 – 08:00	Scházení dětí a volná práce: Přivítání dětí, individuální konverzace, pozvolný vstup do připraveného prostředí. Děti si samostatně volí činnosti a pomůcky.
08:15 – 08:30	Ranní elipsa: Společné setkání na elipse. Přivítání dne, sdílení zážitků, cvičení ticha, rytmizace nebo prezentace nového tématu/materiálu.
08:30 – 09:00	Svačina: Důraz na sebeobsluhu. Děti si samostatně připravují místo, prostírají a po jídle po sobě uklízejí.
09:00 – 10:00	Centra aktivit / Hlavní pracovní blok: Intenzivní práce s Montessori materiálem. Probíhají individuální lekce pedagoga s dětmi a rozvoj hluboké polarizace pozornosti.
10:00 – 11:30	Pobyt venku: Pohybové aktivity na zahradě MŠ, vycházky do okolí, pozorování přírody a práce na záhoncích.
11:30 – 12:00	Oběd: Společné stolování, nácvik kultury stolování, rozvíjení samostatnosti při servírování pokrmů.
12:00 – 12:30	Odchod dětí z dopoledního programu: Předávání dětí rodičům, kteří nevyužívají celodenní docházku.
12:00 – 13:30	Odpočinek a relaxace: Doba klidu respektující individuální potřeby dětí. Čtení pohádek, poslech relaxační hudby. Děti s nižší potřebou spánku přecházejí po chvíli klidu k tichým individuálním činnostem.
13:30 – 14:30	Odpolední blok a kroužky: Realizace doplňkových programů (např. Malý robotik, kroužek předškoláka, angličtina) a pokračování v započaté práci z dopoledne.
14:30 – 15:00	Odpolední svačina: Průběžná svačina s důrazem na samostatnost dětí.
15:00 – 16:30	Volná hra a odchody dětí: Individuální práce, volná hra v interiéru nebo na zahradě, postupné předávání dětí zákonným zástupcům, individuální zpětná vazba rodičům.

Tabulka 1 - denní řád (orientační a flexibilní)

Poznámky k organizaci dne

- **Individuální odpočinek a spánek:** V souladu s vyhláškou č. 160/2024 Sb. je dětem zajištěn čas pro odpočinek a regeneraci sil. **Spánek dětí není povinný a není vynucován.** Respektujeme individuální potřebu spánku každého dítěte. Děti s nižší potřebou spánku po krátké fázi klidu na lůžku (cca 15–20 minut pro zklidnění organismu a zajištění bezpečného klimatu pro spící děti) přecházejí ke klidným náhradním činnostem u stolu nebo v pracovních koutech tak, aby nerušily ostatní.
- **Flexibilita:** V letních měsících nebo při příznivém počasí se pobyt venku prodlužuje. Časové rozmezí jednotlivých bloků je rámcové, aby pedagog mohl reagovat na hloubku soustředění dětí (polarizaci pozornosti).
- **Povinné předškolní vzdělávání:** V souladu se školským zákonem je zajištěno v souvislém bloku od 08:00 do 12:00 hodin.
- **Pitný režim:** Je zajištěn po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole, děti mají ke zdrojům tekutin volný přístup a obsluhují se samostatně.

Příloha č. 7: Metodika Montessori v MŠ

Pampeliška

Výchovně-vzdělávací proces v naší mateřské škole striktně vychází z pedagogických objevů Marie Montessori. Proces učení je postaven na následujících pilířích:

1. Připravené prostředí

Třída je uspořádána tak, aby dítěti nabízela maximální svobodu pohybu a výběru činnosti, ale zároveň poskytovala řád. Vše je umístěno v úrovni očí dětí. Pomůcky jsou kompletní, čisté, esteticky lákavé a logicky uspořádané od nejjednodušších po nejsložitější a od konkrétních k abstraktním. Prostředí přirozeně vybízí dítě k aktivitě.

2. Svobodná volba práce a zodpovědnost

Dítě má svobodu vybrat si, co bude dělat, s kým bude pracovat a jak dlouho bude u činnosti setrvávat. Tato svoboda je však ohraničena jasnými pravidly (např. „Můžeš si vzít pouze tu pomůcku, se kterou ti již byla ukázána práce“, nebo „Svou práci nesmíš rušit ostatní“). S touto svobodou roste i vnitřní zodpovědnost dítěte.

3. Polarizace pozornosti

Základním cílem připraveného prostředí a volby práce je dosažení „polarizace pozornosti“ – stavu hlubokého soustředění dítěte na zvolenou činnost. Pedagog dbá na to, aby dítě v tomto stavu nebylo vyrušováno. Skrze tuto hlubokou koncentraci dochází k transformaci osobnosti dítěte k vnitřnímu klidu a uspokojení.

4. Role učitele (Průvodce)

Učitel v naší MŠ není v centru dění jako předavatel hotových informací, ale působí jako tichý průvodce. Jeho hlavním úkolem je:

- Pozorovat dítě a rozpoznat jeho senzitivní období.
- Udržovat připravené prostředí.
- Spojovat dítě s pomůckou (nabízet správný materiál ve správný čas formou přesných individuálních ukázek – tzv. lekcí).
- Odstoupit ve chvíli, kdy dítě začne samostatně pracovat.

5. Samostatnost a „Pomoz mi, abych to dokázal sám“

Učitel nikdy neudělá za dítě to, co může zvládnout samo. Chyba je vnímána jako přirozená součást procesu učení. Většina Montessori materiálů obsahuje tzv. kontrolu chyby, díky které dítě samo (bez hodnocení zásahem učitele) zjistí, zda úkol provedlo správně. To buduje zdravé sebevědomí a vnitřní motivaci k učení bez nutnosti vnějších odměn a trestů.

6. Věkově heterogenní (smíšené) skupiny

Třídy sdružují děti různého věku. Starší děti se přirozeně stávají mentory mladších, čímž si upevňují své vlastní znalosti a učí se trpělivosti a pomoci. Mladší děti naopak napodobují starší a jsou jimi motivovány k pokroku. Tento model kopíruje přirozené sociální prostředí (např. rodinu).

7. Mozkově kompatibilní prostředí

V realizaci našeho vzdělávacího programu vědomě aplikujeme složky mozkově kompatibilního prostředí, které odpovídají moderním výzkumům fungování lidského mozku a plně se prolínají s Montessori principy. Těmito složkami, které zajišťují maximální efektivitu učení, jsou:

- Nepřítomnost ohrožení a pocit bezpečí.
- Smysluplný obsah (dítě vidí smysl v tom, co dělá).
- Možnost výběru a přiměřený čas.
- Obohacené prostředí (bohaté na podněty).
- Spolupráce (často ve smíšených skupinách).
- Okamžitá zpětná vazba (kontrola chyby obsažená přímo v pomůckách) a možnost dokonalého zvládnutí činnosti.

8. Specifika výuky anglického jazyka

Výuka anglického jazyka je v naší mateřské škole integrální součástí dne. Seznamování s jazykem probíhá přirozenou, nenásilnou formou (naslouchání, vstřebávání, postupná reakce a nakonec mluvení). Dvakrát týdně je navíc zařazen hodinový ucelený blok. K výuce využíváme principy Montessori pedagogiky – vyrábíme pro děti specifické jazykové pomůcky (např. třísložkové karty), se kterými mohou pracovat samostatně, ve dvojicích nebo s učitelkou. Dítě tak angličtinu nebere jako "učení cizího jazyka", ale jako přirozenou součást svého připraveného prostředí.

Příloha č. 8: Jazyková výchova a rozvoj předčtenářské gramotnosti

1. Kultura mluveného projevu a komunikace

V naší mateřské škole vnímáme jazyk jako základní nástroj sociální integrace. Pro rozvoj slovní zásoby, kultury mluveného projevu a schopnosti smysluplného vyprávění využíváme:

- **Každodenní komunikaci:** Za nejdůležitější považujeme kultivovaný dialog mezi dětmi i dospělými. Pedagog je pro dítě vzorem v užívání jazyka, tónu hlasu i respektující formě oslovení.
- **Jazykové hry a cvičení:** Pravidelně zařazujeme hry pro rozvoj fonemického sluchu, artikulační cvičení a rozšiřování slovní zásoby (např. pomocí třísložkových karet).

2. Rozvoj čtení (Genetická metoda)

Při nácvičce čtení vycházíme z přirozeného zájmu dítěte o symboly.

- **Multisenzorický přístup:** Děti se s písmeny seznamují skrze více smyslů (např. smrková písmena, psaní do písku). Tento prožitek jim pomáhá lépe fixovat tvar písmene a jeho zvuk.
- **Smysluplnost textu:** Výuka jazyka je od počátku spojena s poznáváním světa. Pracujeme s texty a slovy, která mají pro děti reálný význam a navazují na témata z kosmické výchovy.

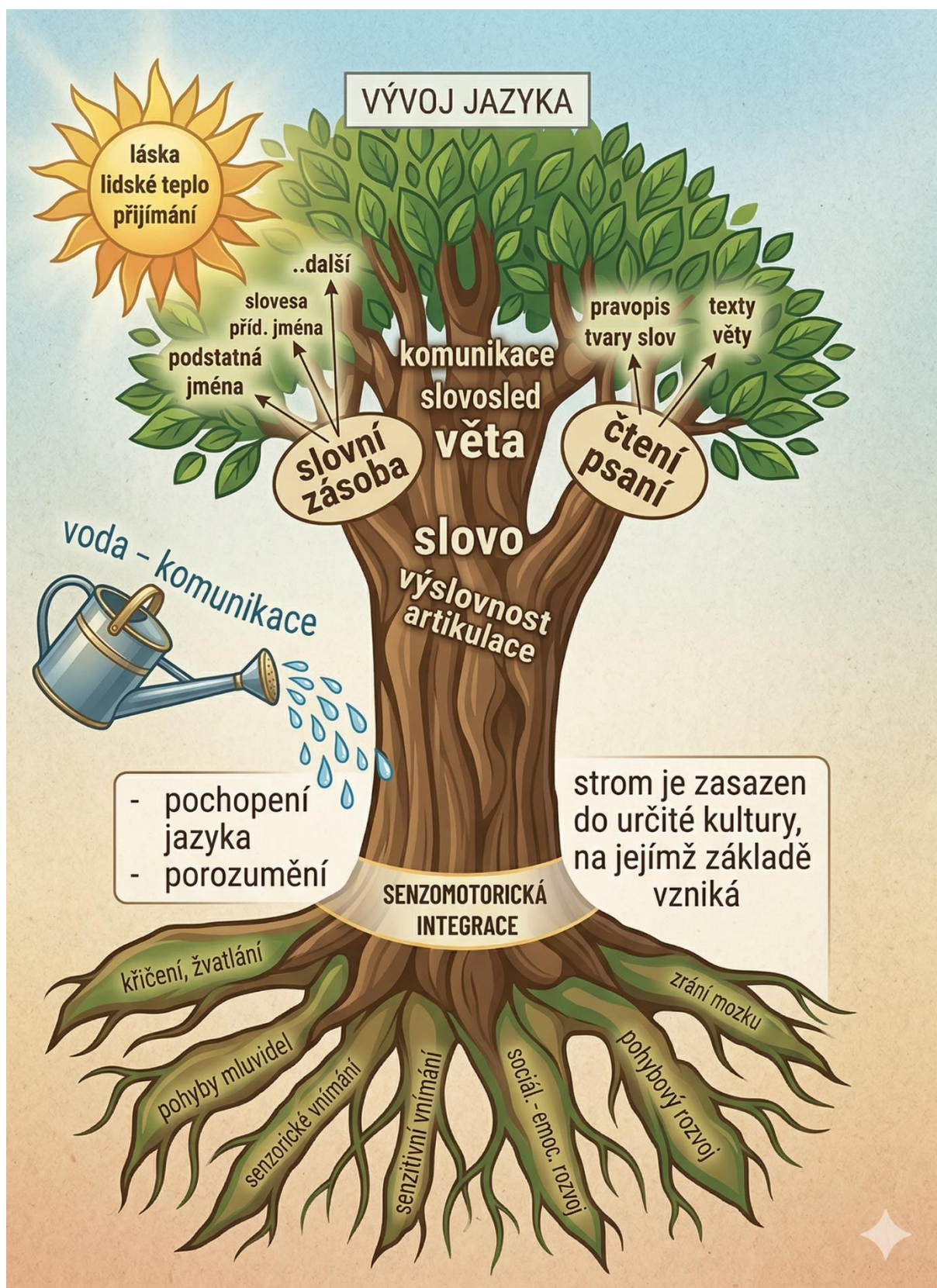
3. Příprava na psaní a „Exploze psaní“

Psaní v Montessori pojetí předchází čtení. Naším úkolem je vystihnout tzv. „explozi psaní“ – senzitivní období, kdy dítě projevuje vnitřní potřebu sdělovat své myšlenky grafickou formou.

- **Grafomotorická příprava:** Zdokonalování jemné motoriky a koordinace ruka-oko probíhá průběžně při práci se specifickým materiálem (kovové tvary, praktický život).
- **Samostatnost:** Dítě má svobodu v experimentování s písmem, čímž budujeme jeho sebevědomí v oblasti budoucí gramotnosti.

4. Kontinuita a propojenost

Materiály podporující rozvoj řeči, viz. Obrázek 1, jsou úzce provázány s kosmickou výchovou. Jazyk není izolovaným předmětem, ale klíčem k pochopení souvislostí v přírodě i společnosti. Nabyté dovednosti v mateřské škole tvoří pevný základ, na který plynule navazuje vzdělávání v základní škole.

Obrázek 1 - komplexní jazyková výchova

Příloha č. 9: Matematický duch a cesta k abstrakci

1. Koncepce „Matematického ducha“

Podle Marie Montessori je lidský duch přirozeně duchem matematickým. Tato schopnost abstrahovat, měřit a argumentovat se neprobouzí až v lavicích základní školy, ale působí v dítěti již od narození. Naším úkolem je tento potenciál včas podpořit.

2. Od konkrétního k abstraktnímu (Materializovaná abstrakce)

V naší MŠ nepředkládáme dětem čísla jako suchá fakta. Matematika je pro nás smyslovým zážitkem:

- **Příprava v prostoru:** Matematické vnímání začíná už tím, jak dítě vnímá své tělo, délku, šířku a výšku předmětů.
- **Strukturovaný materiál:** Pomůcky vedou dítě k tzv. „materializované abstrakci“. Dítě doslova drží matematický zákon v rukou (např. váhu perlového materiálu nebo délku tyčí), než jej pojmenuje číslem.
- **Uspořádání:** Materiál je v policích řazen logicky – od nejjednoduššího ke složitějšímu a zleva doprava (příprava na směr čtení a psaní).

3. Matematika jako součást života

Matematika v Montessori pojetí není izolovaný předmět. Prolíná se celým dnem – skrze pojetí času (kalendář), počet věcí, které nás obklopují, až po geometrické tvary v přírodě. Cílem je samostatné objevování a vnitřní porozumění řádu světa.

4. Rozvoj matematické gramotnosti

Děti při manipulaci, hře a praktických situacích třídí, párují, uspořádávají, porovnávají množství a míru, orientují se v prostoru a čase, rozpoznávají pravidelnosti, pracují s podmínkami a ověřují správnost řešení. Pedagog podporuje popis postupu dítěte, používání přiměřeného matematického jazyka a převod konkrétní zkušenosti do symbolického nebo grafického záznamu.

Příloha č. 10: Kosmická výchova

1. Svět jako jeden celek

Kosmická výchova je integrujícím prvkem naší pedagogiky. Podobně jako J. A. Komenský, i my vnímáme svět jako souvislý celek. Nejde nám o to, aby se děti naučily encyklopedická fakta, ale aby pochopily vztahy mezi věcmi a našly své místo v „kosmickém“ řádu.

2. Co všechno do Kosmiky patří?

Tato oblast v sobě přirozeně spojuje:

- **Přírodní vědy:** Biologie, botanika, zoologie, zeměpis.
- **Historie a čas:** Jak se svět mění a jak plyne čas.
- **Věda, technika a umění:** Lidské vynálezy a kultura.
- **Společenská témata:** Multikulturalita, ekologie a etika.

3. Od detailu k celku

„Musíme dát dětem detail jako prostředek, aby mohly poznat celek.“

Odpovídání na dětské otázky „proč“ stavíme na vysvětlování souvislostí. Když dítě pochopí, jak funguje jeden detail (např. koloběh vody nebo životní cyklus včely), začne chápat řád celého světa.

4. Etický rozměr

Pravým posláním kosmické výchovy v naší MŠ je pěstovat v dětech úctu k životu, k lidské práci a k přírodě. Jak říká motto naší pedagogiky: cílem je vítězství lásky a spravedlnosti a utvoření světa přátelství.

5. Udržitelnost v každodenním životě školy

Děti získávají zkušenost s péčí o prostředí, tříděním a šetrným využíváním materiálů, péčí o rostliny a živočichy a s hledáním udržitelných řešení v běžných situacích. Učitel vede děti k porozumění důsledkům jejich jednání, nikoli pouze k mechanickému plnění pravidel.

Příloha č. 11: Doplnkové programy a nadstandardní aktivity

1. Pohyb a sportovní vyžití

Pohyb vnímáme jako základní potřebu dítěte. Vedle každodenního cvičení a pobytu venku nabízíme:

- **Plavecký kurz:** Organizovaný ve spolupráci s SK Radbuza (dle zájmu rodičů).
- **Kurz bruslení:** Realizovaný v ČEZ Aréně Plzeň (dočasně pozastaveno z důvodu nízkého zájmu rodičů).
- **Využití tělocvičny TJ Slavoj:** Díky naší lokaci využíváme profesionální zázemí tělocvičny přímo v budově pro rozvoj hrubé motoriky.
- **Důraz na spontánnost:** Sportovní aktivity jsou doplňkem, nikdy nesmí převážit nad klidným průběhem dne a spontánními aktivitami dětí.

2. Relaxace, zdraví a duševní hygiena

Vytváříme prostředí, kde se dítě učí regenerovat své síly:

- **Saunování:** Vlastní sauna přímo v budově MŠ umožňuje otužování dětí v průběhu roku.
- **Muzikoterapie a relaxační hudba:** Využíváme poslech hudby k uvolnění, odbourávání napětí a rozvoji kreativního učení. Pomáhá dětem dosáhnout vnitřního klidu a harmonie.
- **Umění „uvolnit se“:** Považujeme za důležitý vklad do budoucího života dítěte (prevence stresu).

3. Kultura a ostatní aktivity

Kulturní programy: Divadelní představení a edukační programy vybíráme s důrazem na vysokou kvalitu. Pořádáme je buď přímo v MŠ, nebo vyjíždíme do plzeňských divadel a muzeí.

Mimoškolní aktivity: Vycházejí z aktuálních témat integrovaných bloků (exkurze, výpravy).

4. Technické a analytické dovednosti (Malý robotik)

Program je určen pro děti ve věku 4–6 let a představuje most mezi Montessori principy a světem moderních technologií.

Metodika: Vychází z principu svobodné volby a práce s chybou. Robotické sady slouží jako didaktický materiál, který poskytuje okamžitou zpětnou vazbu.

Klíčové dovednosti:

- **Algoritmizace:** Děti se učí rozkládat složité úkoly na jednoduché, logicky navazující kroky.
- **Logické struktury:** Pochopení podmínek a opakujících se dějů (v Montessori terminologii analogie k řádům a cyklům v přírodě).
- **Validace řešení:** Dítě samo testuje, zda robot vykonal zamýšlený pohyb, a v případě neúspěchu provádí korekci („vlastní kontrola chyby“).
- **Cíl:** Příprava na technické výzvy budoucnosti a rozvoj zdravého sebevědomí v digitálním světě.

Příloha č. 12: Vzdělávací strategie k očekávaným výsledkům učení klíčových kompetencí a základních gramotností

Strategie jsou uplatňovány průřezově ve všech integrovaných blocích, při každodenním životě školy a při práci v připraveném Montessori prostředí. Očekávané výsledky učení nejsou používány jako věková norma; každé dítě k nim směřuje podle svých individuálních možností.

1. Klíčová kompetence k učení (KKU)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KKU-000-000-PV1-001	Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Pedagog umožňuje bezpečně zkoušet, pracovat s kontrolou chyby a hledat vlastní postup bez předčasného zásahu.
KKU-000-000-PV1-002	Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Organizace dne nabízí souvislé pracovní bloky; pedagog chrání soustředění dítěte a podporuje dokončení zvolené práce.
KKU-000-000-PV1-003	Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	Připravené prostředí nabízí podněty podle zájmů dítěte; pedagog navazuje na otázky, pozorování a senzitivní období.
KKU-000-000-PV1-004	Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Dítě přenáší zkušenosti z pomůcek do praktického života, péče o prostředí, pobytu venku a řešení reálných situací.

2. Klíčová kompetence komunikační (KKK)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KKK-000-000-PV1-001	Vyjadřuje se různými způsoby.	Škola nabízí mluvený projev, pohyb, hudbu, dramatizaci, výtvarné vyjádření, modelování i přiměřené digitální prostředky.
KKK-000-000-PV1-002	Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Dítě může dobrovolně sdílet práci na elipse, při komunitním setkání, nad portfoliem nebo při společném projektu.
KKK-000-000-PV1-003	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Pedagog otázky přijímá, pomáhá hledat odpovědi v pozorování, experimentu, knize, mapě, rozhovoru či jiném vhodném zdroji.
KKK-000-000-PV1-004	Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	Děti pracují s knihami, tříslůžkovými kartami, mapami, časovými osami, piktogramy a přiměřeně i s digitálními zdroji.
KKK-000-000-PV1-005	Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	Pedagog je vzorem respektující komunikace; děti nacvičují střídání v rozhovoru, naslouchání a kultivované vyjádření potřeb.

3. Klíčová kompetence osobnostní a sociální (KOS)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KOS-000-000-PV1-001	Odmitá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	Dítě se učí pojmenovat hranici, říci „ne“, odejít ze situace a obrátit se na bezpečného dospělého.
KOS-000-000-PV1-002	Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	Pedagog vytváří bezpečné klima, ve kterém je žádost o pomoc běžnou strategií, nikoli selháním.
KOS-000-000-PV1-003	Pojmenuje vlastní silné stránky.	Při rozhovoru a práci s portfoliem pedagog pomáhá dítěti rozpoznat, co se mu daří a v čem se posunulo.
KOS-000-000-PV1-004	Projevuje důvěru v sebe sama.	Dítě dostává reálnou odpovědnost, přiměřenou možnost volby a dostatek času k samostatnému zvládnutí činnosti.
KOS-000-000-PV1-005	Vyjadřuje svůj názor.	Pedagog dává prostor pro názor dítěte, učí je odůvodnit volbu a současně respektovat odlišný názor druhých.
KOS-000-000-PV1-006	Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	V heterogenní skupině děti přirozeně pomáhají, všímají si potřeb druhých a reflektují dopad svého jednání.

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KOS-000-000-PV1-007	Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	Pedagog pracuje s konkrétními situacemi, příběhy a přirozenými důsledky a vede děti k hledání přijatelných variant jednání.
KOS-000-000-PV1-008	Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Pravidla zdvořilosti a péče o vztahy jsou součástí každodenního života, praktických lekcí a vzoru dospělých.

4. Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KOB-000-000-PV1-001	Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	Děti pravidelně pobývají venku, pozorují živé organismy a pečují o zahradu, rostliny a drobné živočichy.
KOB-000-000-PV1-002	Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	Škola vede děti k šetrnému zacházení s vodou, potravinami a materiálem, k třídění a opakovanému využití věcí.
KOB-000-000-PV1-003	Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Dítě zažívá přirozené důsledky volby, napravuje škodu a podílí se na dokončení a úklidu své činnosti.
KOB-000-000-PV1-004	Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	Děti se zapojují do péče o třídu, stolování, zahradu, společných projektů a pomoci mladším dětem.
KOB-000-000-PV1-005	Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Pravidla jsou srozumitelná, přiměřená a průběžně připomínána; dítě poznává jejich smysl pro bezpečí a svobodu všech.
KOB-000-000-PV1-006	Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	Pedagog pomáhá pojmenovat nespravedlivou situaci, vyslechnout zúčastněné a hledat bezpečné a respektující řešení.

5. Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní (KPP)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KPP-000-000-PV1-001	Přichází s vlastními nápady.	Připravené prostředí a otevřené úkoly umožňují navrhnout vlastní postup, výrobek, hru nebo projekt.
KPP-000-000-PV1-002	Navrhne, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Dítě plánuje materiál, pomůcky, místo, spolupracovníky a základní postup své činnosti.
KPP-000-000-PV1-003	Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.	Pedagog pomáhá dítěti přijmout změnu, hledat v ní nové možnosti a využít zkušenost z odlišné situace.
KPP-000-000-PV1-004	Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	Dítě zkouší alternativní nástroj, postup nebo pořadí kroků a porovnává, která cesta je účinná.
KPP-000-000-PV1-005	Dokončí, co započalo.	Pedagog podporuje přiměřenou vytrvalost, návrat k rozpracované činnosti a závěrečný úklid pracovního místa.
KPP-000-000-PV1-006	Organizuje a realizuje svoje činnosti.	Dítě volí práci, připravuje místo, postupuje v logickém sledu a po dokončení vrací pomůcku do připraveného stavu.
KPP-000-000-PV1-007	Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.	Párové a skupinové činnosti vedou k rozdělení rolí, dohodě o postupu a vzájemné pomoci.
KPP-000-000-PV1-008	Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	Děti se přiměřeně podílejí na volbě pravidel, plánování akcí, projektů a řešení situací ve třídě.
KPP-000-000-PV1-009	Oceňuje práci i úsilí druhých.	Pedagog modeluje konkrétní a nehodnotící ocenění; děti se učí všimnout si přínosu a snahy ostatních.

6. Klíčová kompetence k řešení problémů (KRP)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KRP-000-000-PV1-001	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	Kontrola chyby v pomůckách a reakce pedagoga vedou dítě k opravě bez studu a bez soutěžního hodnocení.
KRP-000-000-PV1-002	Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Pedagog připomíná obdobnou zkušenost a dává prostor, aby dítě samo zvolilo známou strategii.
KRP-000-000-PV1-003	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Škola nabízí badatelské činnosti, práci se smyslovým materiálem, přírodninami a reálnými jevy.
KRP-000-000-PV1-004	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Pedagog nevnučuje jediný správný postup a podporuje tvorbu a ověřování více variant.
KRP-000-000-PV1-005	Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.	Dítě porovnává varianty podle bezpečnosti, dostupných prostředků a dosaženého výsledku.
KRP-000-000-PV1-006	Tvořivě pracuje s informacemi.	Děti třídí, propojují a využívají informace při projektu, příběhu, konstrukci, pokusu či praktickém úkolu.

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KRP-000-000-PV1-007	Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	Podle situace využívá dítě pozorování, rozhovor, knihu, mapu, fotografie, model a bezpečně zprostředkovaný digitální zdroj.

7. Klíčová kompetence kulturní (KKT)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KKT-000-000-PV1-001	Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	Škola zprostředkovává místní tradice, literaturu, hudbu, výtvarné umění, divadlo, muzeum a kulturní akce v Plzni.
KKT-000-000-PV1-002	Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	Dítě má prostor vyjádřit dojem slovem, pohybem, hudbou, kresbou nebo jinou vlastní formou bez předepsané interpretace.
KKT-000-000-PV1-003	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Připravené prostředí nabízí dostupné výtvarné, hudební, dramatické a rukodělné materiály a nástroje.
KKT-000-000-PV1-004	Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	Pedagog představuje rozmanitost jako přirozenou, volí respektující materiály a odmítá stereotypy či zesměšňování.

8. Klíčová kompetence digitální (KDI)

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie školy
KDI-000-000-PV1-001	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.	Technologie jsou používány účelně, např. k fotografickému záznamu, pozorování, poslechu, vyhledání informace s dospělým nebo práci s robotickou pomůckou.
KDI-000-000-PV1-002	Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.	Pedagog s dětmi pojmenovává, kdy technologie pomáhá, kdy ruší, jak chránit soukromí, zdraví a bezpečí a kdy zvolit nedigitální postup.
KDI-000-000-PV1-003	Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.	Děti řadí kroky, pracují s posloupností, podmínkou a opakováním při běžných činnostech, unplugged úlohách a programu Malý robotik.

9. Základní gramotnosti

Čtenářská a matematická gramotnost se rozvíjejí průběžně napříč vzdělávacími oblastmi a nejsou oddělenými předměty.

Gramotnost	Zaměření	Strategie školy
Čtenářská	Porozumění textům a sdělením v širokém smyslu, práce s informací a pozitivní vztah ke čtení.	Pravidelné předčítání a samostatný výběr knih; rozhovor o textu; otázky, předvídání a vyvozování; vyprávění; práce s obrazy, symboly a piktogramy; sdílení čtenářského zážitku; propojení textu s reálnou zkušeností a kosmickou výchovou.
Matematická	Rozpoznání matematické situace, její popis, řešení a ověření v reálném kontextu.	Manipulace s Montessori materiálem; třídění, párování, řazení a porovnávání; práce s množstvím, mírou, tvarem, prostorem, časem, pravidelností a podmínkou; grafický či symbolický záznam; slovní popis postupu a kontrola řešení.

Příloha č. 13: Systém pedagogického diagnostikování, diagnostického portfolia a individualizace

1. Účel a zásady

Pedagogické diagnostikování je průběžné a systematické poznávání dítěte, jeho potřeb, zájmů, možností, způsobů učení a pokroků. Slouží výhradně k podpoře dítěte a plánování vzdělávání. Děti nejsou vzájemně srovnávány a očekávané výsledky učení nejsou používány jako pevná věková norma.

2. Používané metody a zdroje informací

- průběžné a cílené pozorování dítěte v běžných situacích, při volné práci, hře, komunikaci a pobytu venku;
- rozhovor s dítětem a přiměřená sebereflexe;
- analýza činností, výtvarů a pracovních postupů dítěte;
- záznamy o práci s Montessori materiálem, míře samostatnosti a potřebné podpoře;
- diagnostické portfolio a školou zvolený diagnostický nástroj;
- informace od zákonných zástupců a podle potřeby od školského poradenského zařízení nebo dalších odborníků.

3. Diagnostické portfolio

Portfolio obsahuje účelně vybrané doklady pokroku dítěte, např. výtvary, fotografie činností, záznamy pedagoga, slovní zachycení dětského vyjádření a ukázky práce. Nejde o archiv všech výrobků. Dítě se přiměřeně podílí na výběru ukázek a pojmenování toho, co se naučilo nebo co chce dále rozvíjet. Zákonní zástupci jsou s portfoliem seznamováni při konzultacích a mohou doplnit relevantní informace.

4. Diagnostický cyklus a převod do plánování

Krok	Obsah	Frekvence	Výstup
Pozorování a sběr dokladů	Zachycení zájmů, strategií učení, samostatnosti, vztahů, komunikace a práce s materiálem.	Průběžně	Stručné věcné záznamy a doklady v portfoliu.
Společné vyhodnocení	Sdílení zjištění učitelek, rozlišení silných stránek, potřeb podpory a změn.	Pravidelně na pedagogických poradách a podle potřeby	Dohodnuté pedagogické závěry bez nálepkování dítěte.
Plánování podpory	Úprava prostředí, volba pomůcek a strategií, nabídka různě náročných činností, práce s jednotlivcem či malou skupinou.	Průběžně v třídním plánování	Konkrétní vzdělávací nabídka a forma podpory.
Ověření účinnosti	Sledování, zda zvolená podpora vede k pokroku a větší samostatnosti.	V přiměřeném časovém odstupu	Pokračování, úprava nebo ukončení opatření.
Komunikace s rodinou	Sdílení pokroku, potřeb a dohodnutého postupu nad konkrétními doklady.	Standardně 2× ročně a dále podle potřeby	Společný a srozumitelný postup školy a rodiny.

5. Individualizace a podpůrná opatření

Individualizace se uskutečňuje možností volby, nabídkou různě náročných činností, přizpůsobením času, míry dopomoci, způsobu komunikace a prostředí. Pokud běžná individualizace nepostačuje, škola postupuje podle pravidel podpůrných opatření a spolupracuje se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením.

6. Ochrana údajů a předávání informací

Záznamy jsou věcné, přiměřené účelu a přístupné pouze oprávněným pracovníkům. Jsou uchovávány zabezpečeně a po uplynutí potřebné doby likvidovány podle pravidel školy. Informace jsou zákonným zástupcům sdělovány diskrétně. Při přechodu do základní školy se výsledky pedagogického diagnostikování předávají pouze v zákonem stanoveném rozsahu a způsobem uvedeným v hlavním dokumentu ŠVP.

Příloha č. 14: Matice integrovaných bloků a očekávaných výsledků učení vzdělávacích oblastí

Jak číst matici: Značka X vyjadřuje, že daný integrovaný blok vytváří přirozené příležitosti k cílenému rozvoji příslušného očekávaného výsledku učení (OVU). Matice je rámcová; podle zájmů dětí, aktuální situace a výsledků pedagogického diagnostikování lze každý OVU rozvíjet také v dalších blocích. Pro lepší orientaci je obsah rozdělen podle čtyř vzdělávacích oblastí RVP PV a uvnitř tabulek dále členěn do tematických okruhů.

1. Dítě a jeho tělo

Shrnutí: Oblast podporuje tělesné uvědomění dítěte, smyslové vnímání, pohybové dovednosti, sebeobsluhu, fyzickou zdatnost a bezpečné návyky související s ochranou zdraví.

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
Tělo, smysly a biologické potřeby					
DJT-TSB-000-PV1-001	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.		X		
DJT-TSB-000-PV1-002	Zachovává správné držení těla.	X	X	X	X
DJT-TSB-000-PV1-003	Rozlišuje pomocí všech smyslů.	X	X	X	X
DJT-TSB-000-PV1-004	Naplňuje své biologické potřeby.	X	X	X	X
Pohyb, hrubá a jemná motorika					
DJT-PHJ-000-PV1-001	Zvládá základní pohybové dovednosti.	X	X	X	X
DJT-PHJ-000-PV1-002	Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.	X	X	X	X
DJT-PHJ-000-PV1-003	Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.	X	X	X	X
DJT-PHJ-000-PV1-004	Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	X	X	X	X
DJT-PHJ-000-PV1-005	Zvládá základy grafomotoriky.	X	X	X	X
DJT-PHJ-000-PV1-006	Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.	X	X	X	X
DJT-PHJ-000-PV1-007	Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	X	X	X	X

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
DJT-PHJ-000-PV1-008	Vyhledává příležitosti k pohybu.	X	X	X	X
Praktický život					
DJT-PZI-000-PV1-001	Zvládá sebeobsahu.	X	X	X	X
DJT-PZI-000-PV1-002	Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	X	X	X	X
DJT-PZI-000-PV1-003	Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.	X	X	X	X
Fyzická zdatnost					
DJT-FZD-000-PV1-001	Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	X	X	X	X
DJT-FZD-000-PV1-002	Překonává fyzické překážky.	X	X	X	X
Ochrana zdraví					
DJT-OZD-000-PV1-001	Má osvojené základní hygienické návyky.	X	X	X	X
DJT-OZD-000-PV1-002	Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.		X		X
DJT-OZD-000-PV1-003	Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	X	X	X	X

2. Dítě a jeho psychika

Shrnutí: Oblast rozvíjí sebepojetí, samostatnost a emoční stabilitu dítěte, jeho poznávací procesy, tvořivost, jazyk a řeč i základy čtenářské a matematické gramotnosti.

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
Sebepojetí, autonomie a emoce					
DJP-SAE-000-PV1-001	Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.	X			
DJP-SAE-000-PV1-002	Orientuje se v základních emocích a pocitech.	X	X	X	X
DJP-SAE-000-PV1-003	Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.	X	X	X	X
DJP-SAE-000-PV1-004	Navazuje a rozvíjí citové vazby.	X	X		
DJP-SAE-000-PV1-005	Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.	X	X	X	X
DJP-SAE-000-PV1-006	Vyrovná se s neúspěchem.	X	X	X	X

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
Myšlenkové operace a procesy					
DJP-MOP-000-PV1-001	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-002	Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-003	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-004	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-005	Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-006	Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-007	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-008	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-009	Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.	X	X	X	X
DJP-MOP-000-PV1-010	Ověří správnost řešení.	X	X	X	X
Představivost, fantazie, tvořivost					
DJP-PFT-000-PV1-001	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	X	X	X	X
DJP-PFT-000-PV1-002	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	X	X	X	X
Jazyk a řeč					
DJP-JAR-000-PV1-001	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-002	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-003	Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-004	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-005	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-006	Rozpozná rým, rytmizuje.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-007	Vypráví jednoduchý děj.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-008	Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.	X	X	X	X

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
DJP-JAR-000-PV1-009	Formuluje instrukce a předá je ostatním.	X	X	X	X
DJP-JAR-000-PV1-010	Rozliší český jazyk od jiných jazyků.	X	X	X	X
Předčtenářské dovednosti					
DJP-PDO-000-PV1-001	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.	X	X	X	X
DJP-PDO-000-PV1-002	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.	X	X	X	X
DJP-PDO-000-PV1-003	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.	X	X	X	X
DJP-PDO-000-PV1-004	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.	X	X	X	X
DJP-PDO-000-PV1-005	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.	X	X	X	X
DJP-PDO-000-PV1-006	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.	X	X	X	X
Předmatické představy					
DJP-PMP-000-PV1-001	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-002	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-003	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-004	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-005	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-006	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-007	Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.	X	X	X	X
DJP-PMP-000-PV1-008	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.	X	X	X	X

3. Dítě, ten druhý a společnost

Shrnutí: Oblast se zaměřuje na adaptaci a vztahy, respektující soužití, morální a společenské hodnoty, porozumění světu lidí a kultury a vlastní estetické a kulturní vyjadřování.

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti					
DDS-ASO-000-PV1-001	Poradí si v nové situaci.	X			
DDS-ASO-000-PV1-002	Začlení se do skupiny.	X			
DDS-ASO-000-PV1-003	Přijímá různé sociální role.	X	X	X	X
DDS-ASO-000-PV1-004	Ovlivňuje směřování společné činnosti.	X	X	X	X
DDS-ASO-000-PV1-005	Navazuje a udržuje dětská přátelství.	X	X	X	X
Základy etikety a morální hodnoty					
DDS-ZEH-000-PV1-001	Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	X	X	X	X
DDS-ZEH-000-PV1-002	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.	X	X	X	X
DDS-ZEH-000-PV1-003	Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.	X	X	X	X
DDS-ZEH-000-PV1-004	Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.	X	X	X	X
DDS-ZEH-000-PV1-005	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	X	X	X	X
Svět lidí a kultury					
DDS-SLK-000-PV1-001	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.				X
DDS-SLK-000-PV1-002	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	X	X	X	X
DDS-SLK-000-PV1-003	Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.				X
DDS-SLK-000-PV1-004	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.				X
DDS-SLK-000-PV1-005	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	X	X	X	X

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování					
DDS-ZKV-000-PV1-001	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	X	X	X	X
DDS-ZKV-000-PV1-002	Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	X	X	X	X
DDS-ZKV-000-PV1-003	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.	X	X	X	X
DDS-ZKV-000-PV1-004	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	X	X	X	X
DDS-ZKV-000-PV1-005	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	X	X	X	X

4. Dítě a svět

Shrnutí: Oblast vede dítě k poznávání přírody a širšího světa, k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí a k bezpečnému jednání v běžných i rizikových situacích.

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
Poznávání světa a přírody					
DAS-PSP-000-PV1-001	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.	X			X
DAS-PSP-000-PV1-002	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.	X		X	X
DAS-PSP-000-PV1-003	Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.	X		X	
DAS-PSP-000-PV1-004	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.	X	X	X	X
DAS-PSP-000-PV1-005	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.			X	X
Životní prostředí a jeho ochrana					
DAS-ZPO-000-PV1-001	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.	X	X	X	X
DAS-ZPO-000-PV1-002	Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	X	X	X	X
DAS-ZPO-000-PV1-003	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.	X	X	X	X
DAS-ZPO-000-PV1-004	Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.			X	X

Kód OVU	Očekávaný výsledek učení	Podzimní objevování	Zimní zklidnění	Jarní probouzení	Letní putování
DAS-ZPO-000-PV1-005	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.			X	
DAS-ZPO-000-PV1-006	Respektuje různé formy života.			X	X
Bezpečné chování					
DAS-BCH-000-PV1-001	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.	X	X	X	X
DAS-BCH-000-PV1-002	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.	X	X	X	X
DAS-BCH-000-PV1-003	Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.				X
DAS-BCH-000-PV1-004	Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.			X	X

Příloha č. 15: Plán autoevaluace mateřské školy

Jak plán používat: Autoevaluace je cyklický proces zaměřený na skutečné zlepšování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Souhrnnou autoevaluaci koordinuje ředitelka nejméně jednou ročně; dílčí vyhodnocování probíhá průběžně. Zjištění se vždy převádějí do konkrétních opatření a následně se ověřuje jejich účinnost.

1. Sběr informací	2. Společné vyhodnocení	3. Opatření a realizace	4. Ověření účinnosti
Pozorování, záznamy, kontroly, rozhovory a zpětná vazba.	Společná interpretace zjištění a určení priorit pedagogickým týmem.	Stanovení konkrétních kroků, odpovědnosti a způsobu provedení.	Kontrola, zda opatření přineslo očekávaný posun.

1. Podmínky vzdělávání

Shrnutí: Sledujeme, zda prostředí, režim, vybavení a bezpečnost odpovídají věku, potřebám a různorodosti dětí.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Udržovat bezpečné, podnětné a dostupné prostředí odpovídající potřebám dětí. Hodnoticí kritéria: Psychosociální bezpečí; materiální vybavení; životospráva; organizace dne; BOZP; podmínky pro děti 2–3 roky a děti se SVP.	Metody a nástroje: Kontrolní vstupy, provozní kontroly, analýza úrazů a podnětů, rozhovory s dětmi a rodiči, revize vybavení.	Frekvence: Průběžně; souhrnně 1× ročně Odpovědnost: Ředitelka, pedagogický tým, pověření zaměstnanci Využití zjištění: Úprava prostředí, režimu, nákupů, bezpečnostních a organizačních opatření.

2. Průběh vzdělávání

Shrnutí: Sledujeme kvalitu každodenní pedagogické práce, připraveného prostředí a individualizace vzdělávací nabídky.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Zajišťovat individualizované, činnostní a kompetenčně orientované vzdělávání. Hodnoticí kritéria: Kvalita připraveného prostředí; respektující komunikace; souvislé pracovní bloky; vhodné strategie; rovnováha činností; aktivita a soustředění dětí.	Metody a nástroje: Hospitace a orientační vstupy, sebereflexe pedagogů, společná reflexe na poradách, analýza třídního plánování.	Frekvence: Průběžně; hospitace dle plánu Odpovědnost: Ředitelka, učitelky Využití zjištění: Metodická podpora, úprava plánování, cílené DVPP, sdílení dobré praxe.

3. Výsledky vzdělávání dětí

Shrnutí: Vyhodnocujeme individuální pokrok dětí a to, zda jsou diagnostická zjištění skutečně převáděna do podpory a plánování.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Sledovat individuální pokrok ve vztahu k OVU, kompetencím a gramotnostem. Hodnoticí kritéria: Prokazatelný pokrok; využití diagnostických zjištění; přiměřená individualizace; zapojení dítěte do sebereflexe.	Metody a nástroje: Pozorování, diagnostické záznamy, portfolia, analýza činností a výtvorů, konzultace s rodiči.	Frekvence: Průběžně; vyhodnocení nejméně 2× ročně Odpovědnost: Učitelky, koordinuje ředitelka Využití zjištění: Úprava nabídky a podpory, doporučení rodině, případná spolupráce se ŠPZ.

4. Integrované bloky a ŠVP

Shrnutí: Ověřujeme úplnost, provázanost a praktickou využitelnost ŠVP, příloh, integrovaných bloků a třídního plánování.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Ověřovat naplňování vzdělávacího obsahu a provázanost hlavního dokumentu s praxí. Hodnoticí kritéria: Pokrytí všech OVU; smysluplné propojení oblastí; návaznost na zájmy dětí a diagnostiku; funkčnost příloh.	Metody a nástroje: Analýza třídního plánování, matice OVU, pedagogické porady, roční hodnocení ŠVP.	Frekvence: Průběžně; souhrnně 1× ročně Odpovědnost: Koordinátor ŠVP, ředitelka, pedagogický tým Využití zjištění: Aktualizace ŠVP, příloh, integrovaných bloků a plánovacích postupů.

5. Pedagogický tým a profesní rozvoj

Shrnutí: Sledujeme odbornou úroveň, spolupráci, profesní učení, sebereflexi a přenos nových poznatků do praxe.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Rozvíjet odbornou kvalitu, spolupráci a společné pedagogické vedení. Hodnoticí kritéria: Kvalifikovanost; účast na DVPP; přenos poznatků do praxe; spolupráce; zastupitelnost; sebereflexe.	Metody a nástroje: Individuální rozhovory, hospitace, plán DVPP, evidence vzdělávání, zpětná vazba po kurzech a poradách.	Frekvence: Nejméně 1× ročně a průběžně Odpovědnost: Ředitelka, jednotliví pedagogové Využití zjištění: Plán DVPP, mentoring, rozdělení rolí, personální a organizační opatření.

6. Spolupráce s rodinou a odborníky

Shrnutí: Vyhodnocujeme dostupnost a kvalitu komunikace s rodinami a včasnost účelné spolupráce s odbornými pracovišti.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Udržovat partnerskou, důvěryhodnou a účelnou spolupráci. Hodnoticí kritéria: Dostupnost informací; kvalita konzultací; zapojení rodiny; diskrétnost; včasná spolupráce se ŠPZ a odborníky.	Metody a nástroje: Rozhovory, anonymní dotazník nebo cílená zpětná vazba, evidence konzultací a spolupráce, vyhodnocení akcí.	Frekvence: Průběžně; souhrnně 1× ročně Odpovědnost: Ředitelka, učitelky Využití zjištění: Úprava komunikačních kanálů, témat setkávání, spolupráce a podpory rodin.

7. Montessori profilace, vize a rozvoj školy

Shrnutí: Ověřujeme, zda každodenní praxe naplňuje vizi školy, principy Montessori a současně požadavky RVP PV.

Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Kdo, kdy a jak zjištění využijeme
Cíl: Ověřovat, zda škola naplňuje svoji vizi a principy Montessori v souladu s RVP PV. Hodnoticí kritéria: Připravené prostředí; svobodná volba v rámci pravidel; samostatnost; práce s chybou; role průvodce; heterogenní skupina; spokojenost a bezpečí dětí.	Metody a nástroje: Hospitace, orientační vstupy, týmová reflexe, analýza podnětů dětí a rodičů, roční hodnoticí zpráva.	Frekvence: Průběžně; strategicky 1× ročně Odpovědnost: Ředitelka, koordinátor ŠVP, pedagogický tým Využití zjištění: Stanovení priorit rozvoje, úprava prostředí, metodiky, personálního rozvoje a investic.